

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/277/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115208641
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6115208641.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky G. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, XXX XX W. W., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou AKSK, s.r.o., so sídlom Námestie SNP 15, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 859 711, proti odporcovi P. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XX, XXX XX W. W., v odvolacom konaní právne zastúpenému JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Pestovateľská 2682/18, 974 01 Banská Bystrica, o nariadenie predbežného opatrenia v rámci konania o zrušenie práva spoločného nájmu družstevného bytu a o určenie člena družstva a nájomcu bytu, na základe odvolania odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16C/171/2015 - 27 zo dňa 04. 05. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia m e n í tak, že návrh navrhovateľky o nariadenie predbežného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) uznesením č. k. 16C/171/2015-27 zo dňa 04. 05. 2015 vyhovel návrhu navrhovateľky o nariadenie predbežného opatrenia a rozhodol, že odporca je povinný zdržať sa užívania bytu č. XX na X. poschodí, vchod číslo XX, adresa O. XX, XXX XX W. W. v bytovom dome zapísanom na LV č. XXXX, súpisné číslo XXXX, označený ako obytný dom postavený na pozemku parcela číslo XXXX, zapísaný v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Bystrica, katastrálne územie X., až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (prvý výrok). Zároveň vo výroku rozhodnutia konštatoval, že o trovách konania rozhodne v rozhodnutí o veci samej (druhý výrok).

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že navrhovateľka sa predmetným návrhom domáhala nariadenia predbežného opatrenia v znení uvedenom vo výroku uznesenia. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila tým, že „sporové strany sú spoločnými nájomcami družstevného bytu zapísaného v katastri nehnuteľností Okresného úradu Banská Bystrica, katastrálne územie X., LV č. XXXX, súpisné číslo XXXX, označený ako obytný dom postavený na pozemku parc. č. XXXX (ďalej len „predmetný byt“, resp. „byt“). Vlastníkom predmetného bytu je Stavebné bytové družstvo Banská Bystrica. Manželstvo účastníkov zaniklo rozvodom a účastníci sa nedohodli na vyporiadaní a zrušení spoločného nájmu bytu. Odporca sa z bytu odsťahoval, navrhovateľka uhrádzala úhrady spojené s užívaním bytu, vykonala rekonštrukciu bytu a v predmetnom byte vychováva svojho syna, nakoľko odporca si zabezpečil vlastné bývanie a vedie svoj vlastný život. Dňa 30. 03. 2015 odporca navrhovateľke oznámil, že dňa 01. 04. 2015 sa chce vrátiť do spoločného bytu. Z uvedeného dôvodu sa navrhovateľka domáha určenia vo veci samej vyporiadania práv k predmetnému bytu v zmysle § 705 OZ.“ Okresný súd ďalej konštatoval, že „čo sa týka nariadenia predbežného opatrenia, nebezpečenstvo vzniku ujmy navrhovateľka vidí v tom, že odporca je s navrhovateľkou už dlhú dobu bez kontaktu, odcudzili sa navzájom, prípadné nastahovanie odporcu naruší jej súkromie a takisto súkromie jej syna, pretože vyše 13 rokov účastníci už spolu netvorí spoločnú domácnosť. Navrhovateľka má už vybudované svoje záujmy, koničky, prácu, vzťahy a takisto je to aj v prípade odporcu. Navrhovateľka v predmetnom byte žije s ich spoločným synom a prípadná prítomnosť tretej osoby nemusí mať priaznivý

vplyv na vývoj maloletej osoby. Navrhovateľka osvedčila dôvodnú obavu listom zo dňa 16. 04. 2015, podľa ktorého je súdu zrejmé, že odporca vážne prejavuje svoju vôľu vrátiť sa do bytu.“ V ďalšej časti odôvodnenia rozhodnutia okresný súd po všeobecných úvahách o podmienkach a procesných aspektoch odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia uviedol, že sa „stotožnil s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu. Súd má za to, že v danom štádiu je nesporné, že odporca prejavil záujem o bývanie v byte s navrhovateľkou. Súd mal v danom štádiu za osvedčené, že navrhovateľka už od roku (...) znáša náklady spojené s bývaním spoločného družstevného bytu. Takisto zálohové platby platila na rok 2014 a 2015 výlučne navrhovateľka. Súd má potom za to, že vzhľadom na meritum sporu, kde sa navrhovateľka domáha zrušenia spoločného nájmu bytu, nakoľko odporca už vyše 13 rokov netvorí s navrhovateľkou spoločnú domácnosť, prípadné nastahovanie odporcu do domácnosti navrhovateľky bude predstavovať značný zásah do jej súkromia. V danom prípade súd považoval za podstatné chrániť nedotknuteľnosť súkromia pred neblahými vplyvmi spoločného bývania s odporcom, s ktorým sa vzhľadom na dĺžku rokov už odcudzila. Nakoľko navrhovateľka má už vlastný usporiadaný život a takisto aj odporca vedie vlastný život s vlastnými záujmami, prácou a partnerským životom, súd zvážil, že tieto okolnosti odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia s ohľadom aj na záujmy syna účastníkov, ktorým je pokojné bývanie a nerušený vývoj bez zbytočných emočných vplyvov a prípadných nezhôd vyplývajúcich z bývania s odporcom.“ Záverom okresný súd uviedol, že „nariadený rozsah predbežného opatrenia je primeraný vyššie uvedenému sledovanému legitímnemu účelu. Vzhľadom na možný nenapraviteľný následok, ako ho súd vyššie opísal, súd sa dočasne (do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej) snažil zabrániť zásahom do súkromia navrhovateľky, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.“

Proti uvedenému uzneseniu podal odporca (prostredníctvom právnej zástupkyne) v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadal, aby odvolaní súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. V odôvodnení odvolania uviedol, že navrhovateľka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neosvedčila, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené, resp. zmarené, a ani nepreukázala naliehavosť potreby dočasnej úpravy právnych pomerov. Preto sa nestotožňuje so skutkovým a právnym posúdením veci zo strany okresného súdu, ktorý z dôvodov uvedených navrhovateľkou spočívajúcich najmä v tom, že navrhovateľka znáša náklady spojené s bývaním spoločného družstevného bytu a zálohové platby, osvedčil naliehavosť dočasnej úpravy právnych pomerov a vydal predbežné opatrenie. V tejto súvislosti poukázal na to, že v predmetnom byte nebyval už nejaký čas pred rozvodom účastníkov. Od času, ako opustil spoločnú domácnosť, navrhovateľka prestala platiť akékoľvek platby súvisiace s predmetným bytom, na základe čoho SBD Banská Bystrica podalo na neho žalobu o výpoveď z nájmu bytu, ktorá bola vedená na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 20C/26/00. On z obavy rozhodnutia o výpovedi z nájmu bytu, čím by bolo ohrozené aj ich dieťa, vyplatil celý dlh aj za navrhovateľky, i napriek tomu, že už v byte nebyval. Dlh predstavoval na nájmomnom 9.002,- Sk, na penále 1.260,- Sk, na trovách súdneho konania 100,- Sk a vyplatil aj dlh Slovenským telekomunikáciám, a.s. v sume 638,- Sk. Ďalej odporca v odôvodnení odvolania uviedol, že po rozvode manželstva ostala v spoločnom družstevnom byte bývať navrhovateľka s ich synom. On sa do bytu už nevrátil. Po určitý čas býval v prenajatom byte, podnikal v oblasti dekorácií, darčiekov a bytových doplnkov, toto podnikanie však bolo veľmi málo finančné ohodnotené a preto ho bol nútený s veľkou stratou ukončiť. Vzhľadom na to, že sa z dôvodu neúspešného podnikania dostal do ťaživej finančnej situácie, v dôsledku čoho nebol finančne spôsobilý udržať si vlastné bývanie, dočasne sa presťahoval k svojej matke U. W.. S navrhovateľkou sa mienil dohodnúť na vysporiadaní ich spoločného nájmu družstevného bytu a členstva v družstve a nevidel žiadny skutkový ani právny dôvod, ktorý by mu bránil sa do ich spoločného družstevného bytu opäť nastahovať. Predmetný byt je 3-izbový, v byte býva len navrhovateľka a ich syn, s ktorým dobre vychádza a nemá problémy ani s navrhovateľkou. Navrhovateľke a ich synovi nehrozí jeho nastahovaním sa do bytu žiadna ujma spočívajúca v bezprostrednom narušení ich súkromia. Odporca má okrem toho za to, že ani ďalší argument navrhovateľky, že byt sčasti zrekonštruovala, jej nedáva právo brániť mu vo výkone jeho práva ich spoločný družstevný byt užívať. Uviedol, že vyhovie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemôže byť postavené len na domnienkach, či úvahách o možnej ujme na právach navrhovateľky. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že ak nebudú dočasne upravené pomery účastníkov, dôjde z jeho strany k narušeniu jej súkromia. On však má jednoznačne za to, že žiadnym relevantným dôvodom neosvedčila existenciu bezprostredne hroziacej ujmy, a teda, že by jej bez okamžitého zásahu súdu v podobe nariadenia predbežného opatrenia vznikla ujma v podobe nenávratného alebo len ťažko napravitelného stavu. Nedochádza totiž k ohrozeniu jej užívacieho práva k družstevnému bytu. Keďže nebola preukázaná naliehavosť a nevyhnutnosť nariadenia požadovaného

predbežného opatrenia, a teda nedošlo k splneniu zákonných podmienok na nariadenie predbežného opatrenia, žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Na základe podaného odvolania krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších právnych predpisov - ďalej len „O. s. p.“), vec prejednal v medziach daných odvolaním, v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu, ktorým návrhu navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel podľa § 220 O. s. p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 3).

Z obsahu spisu vyplýva, že v tomto prípade sa jedná o predbežné opatrenie, ktorého nariadenia sa navrhovateľka domáhala v priebehu konania vo veci samej, kde sa domáha zrušenie práva spoločného nájmu družstevného bytu a o určenia člena družstva a nájomcu bytu.

Podľa prvej vety § 102 ods. 1 O. s. p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal, alebo niečo znášal (§ 76 ods. 1 písm. e/, f/ O. s. p.).

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou predbežného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností z ktorých možno vyvodiť dôvodnosť a nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, na strane oprávneného subjektu by mohlo dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiateľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia je súd viazaný návrhom účastníka, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprímerane nenarušil hospodárske, prípadne sociálne alebo rodinné funkcie účastníka, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje. Nariadenie predbežného opatrenia môže byť aj zásahom do práva na ochranu rodinného a súkromného života (článok 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Z týchto dôvodov je vždy potrebné posúdiť, či uložením navrhovaných obmedzení nedochádza k zásahu do uvedených základných práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ(účel).

V prejednávanej veci odvolací súd v prvom rade skúmal dôvodnosť (skutkový a právny základ) predmetného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Z obsahu spisu je nesporné, že účastníci konania sú (stále) spoločnými nájomcami predmetného družstevného bytu. Na tom nič nemení skutočnosť, že odporca sa z bytu odsťahoval ešte pred rozvodom manželstva účastníkov, teda pred viac ako 13-imi rokmi. Z toho vyplýva, že byt majú právo užívať obidvaja účastníci konania, teda i odporca. Za tohto právneho stavu, k obmedzeniu (alebo neumožneniu) užívania bytu (hoci len dočasnému) môže dôjsť len zo závažných dôvodov, napr. ak by bolo osvedčená dôvodná obava, že osoba, u ktorej má dôjsť k dočasnému neumožneniu užívania bytu sa dopúšťa agresívneho správania voči ostatným nájomcom bytu, alebo ide o osobu, u ktorej je osvedčené jej asociálne správanie, neprispôsobivý spôsob života a pod.. V tomto prípade však navrhovateľka v návrhu neuviedla (a už vôbec vierohodne neosvedčila), že by na strane odporcu (u ktorého by malo dôjsť k dočasnému obmedzeniu, resp. znemožneniu užívania bytu) existovali také závažné okolnosti, ktoré by boli legitímnym dôvodom na takýto zásah do jeho práva na užívanie bytu. Uviedla len okolnosti, ktoré sú výlučne na jej strane a ktoré majú výhradne subjektívny charakter a ktoré sú nekonkretizované a teda všeobecné. Jej bližšie nešpecifikované všeobecné tvrdenie, že v dôsledku užívania bytu zo strany odporcu „by nastala situácia, že sa naruší jej súkromie“, nemôže byť dôvodom na to, aby odporcovi bolo dočasne znemožnené realizovať právo na užívanie bytu. Navrhovateľka si musí byť vedomá, že každé spoločné

užívanie bytu (na základe spoločného nájmu) vo svojej podstate predstavuje určité „narušenie“, resp. obmedzenie súkromia spolunájomcov bytu. Navrhovateľka taktiež v návrhu konkrétne neuviedla (a už vôbec neosvedčila), akým konkrétnym negatívnym spôsobom by sa „prípadná prítomnosť tretej osoby“ (teda eventuálne užívanie bytu zo strany odporcu) „dotkala“ ich spoločného syna. Ak v tomto konaní (o nariadenie predbežného opatrenia) nebola osvedčená (dokonca ani len tvrdená) žiadna konkrétna skutočnosť, ktorá by vzbudzovala dôvodnú obavu, že osoba odporcu bude negatívnym spôsobom vplývať na zdravý vývoj a výchovu ich syna, ide výlučne len o účelové tvrdenie, ktoré je z hľadiska rozhodovania o predmetnom predbežnom opatrení irelevantné. Taktiež irelevantný je i jej argument, že „znáša náklady spojené s bývaním v spoločnom byte“ a že do spoločného bytu vniesla určité investície. Je predsa logické, že pokiaľ odporca v byte nebýval, nepovažoval za potrebné platiť pomernú časť nákladov spojených s bývaním a podieľať sa investíciách. V konečnom dôsledku, z obsahu spisu nevyplýva, že by sa navrhovateľka od odporcu domáhala náhrady uvedených nákladov. Z odôvodnenia odolania odporcu (a z príloh pripojených k odvolaniu) naopak vyplýva, že odporca uhradil náklady spojené s užívaním bytu vzniknuté, po tom, ako už byť neužíval.

Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že navrhovateľka mala dostatočný časový priestor a efektívne právne prostriedky, aby vyriešila otázku zrušenia spoločného nájmu bytu, čím by legitímnym a právne korektným spôsobom eliminovala eventuálnu možnosť spoločného užívania bytu s odporcom. Ak tak za viac ako 13 rokov neurobila a za aktuálneho stavu (keď odporca prejavil záujem využiť svoje právo nájmu) sa snaží vyriešiť situáciu prostredníctvom inštitútu predbežného opatrenia, bez toho, aby osvedčila existenciu skutočností odôvodňujúcich ňou navrhovanú dočasnú úpravu pomerov účastníkov, nemožno jej postup hodnotiť inak, ako snahu o zneužitie inštitútu predbežného opatrenia.

Z uvedených dôvodov možno konštatovať, že v danej veci neexistuje skutkový ani právny dôvod na nariadenie predmetného predbežného opatrenia a preto odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Predbežné opatrenie patrí k zabezpečovacím inštitútom civilného procesu, ktoré predpokladajú ďalší procesný postup, preto sa o náhrade trov konania spojených s týmto procesným úkonom rozhoduje až v rámci rozhodnutia vo veci samej, čo vyplýva aj z výkladu ustanovenia § 145 O. s. p. Z uvedeného dôvodu nebolo o trovách tohto odvolacieho konania rozhodnuté.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.